

Den aktuelle mangel- og flaskehalssituation i Østdanmark, ultimo 2008.

**BESKÆFTIGELSESREGION
HOVEDSTADEN OG SJÆLLAND**

December 2008

INDHOLDSFORTEGNELSE

SAMMENFATNING	1
BAGGRUND	2
MANGEL I ØSTDANMARK	2
FORSKEL PÅ MANGLEN ML. REGION HOVEDSTADEN OG REGION SJÆLLAND	5

SAMMENFATNING

- Virksomhederne i Østdanmark har forgæves søgt medarbejdere til 14.349 stillinger i efteråret 2008
- Heraf er 74 pct. registreret i Region Hovedstaden og 26 pct. i Region Sjælland
- Antallet af forgæves rekrutteringer svarer til 1,1 pct. af beskæftigelsen i Østdanmark, og det er ca. hver 10'ende virksomhed, der forgæves har søgt at rekruttere
- I forhold til en tilsvarende undersøgelse i efteråret 2007 er antallet af forgæves rekrutteringer faldet med 56 pct. Fordelt på regionerne er faldet i forgæves rekrutteringer 56 pct. i Region Hovedstaden og 58 pct. i Region Sjælland.
- Der er især registreret mindre mangel indenfor bygge- & anlægsområdet og indenfor fremstillingssektoren.
- Udviklingen med mindre mangel kan ses som forvarslet om opbremsning i dansk økonomi – en "buffer" før evt. fald i beskæftigelsen og stigning i ledigheden
- Høj andel ældre beskæftiget i den offentlige sektor og små årgange øger risikoen for permanent mangelsituation.
- I dele af det private erhvervsliv er manglen mere konjunkturafhængig
- De største rekrutteringsproblemer er registreret indenfor salg og markedsføring, social- og sundhedssektoren og IT og tele-teknik.
- Stillingskategorierne med størst mangel er pædagog, sygeplejerske og butiksassistent.

Baggrund

Året 2008 har markeret højdepunktet på den konjunkturopsving, der har præget dansk økonomi siden 2001. Man skal således mange år tilbage, for at finde en højere beskæftigelse og en lavere ledighed i Østdanmark end i de første 9 måneder af 2008.

Som direkte følge af den gode beskæftigelsessituation har virksomhederne i stigende grad oplevet problemer med at rekruttere arbejdskraft, og det har givet sig udtryk i forgæves rekrutteringer (mangel). Beskæftigelsesregionens løbende registrering af mangelsituationen viser, at manglen toppede i efteråret 2007.

Mangel i Østdanmark¹.

I alt 6.791 af de 14.424 virksomheder (svarende til 47 pct.), der har deltaget i den landsdækkende undersøgelse er beliggende i Østdanmark. Det svarer til at 8,6 pct. af virksomhederne i Østdanmark har bidraget.

I efteråret 2008 er der forgæves søgt rekrutteret arbejdskraft til 14.349 ledige stillinger i Østdanmark, svarende til godt 48 pct. af hele landet.

I en tilsvarende survey i efteråret 2007 angav virksomhederne ca. 33.000 forgæves rekrutteringer i Østdanmark og i foråret 2008 blev godt 20.000 forgæves rekrutteringer registreret. Antallet af forgæves rekrutteringer er således faldet med knapt 30 pct. det sidste halve år og med 56 pct. det sidste år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. Mangel i Østdanmark, efterår 2007, forår 2008 og efterår 2008.

	Antal	Antal	Antal	Udvikling i pct.	Udvikling i pct.
	Efteråret 2007	Foråret 2008	Efteråret 2008	2. halvår 2007 - 2. halvår 2008	1. halvår 2008 - 2. halvår 2008
Østdanmark	32.826	20.138	14.349	-56,3	-28,7
Hovedstaden	23.975	15.452	10.642	-55,6	-31,1
Sjælland	8.851	4.686	3.708	-58,1	-20,9
Danmark	58.000	39.000	29.765	-48,7	-23,7

Kilde: Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland

Antallet af forgæves rekrutteringer svarer til 1,1 pct. af alle arbejdspladser i regionen, (jvf. tabel 2), mod 1,6 i foråret 2008 og 2,6 pct. i efteråret 2007. På landsplan svarer antallet af forgæves rekrutteringer i efteråret 2008 ligeledes til 1,1 pct. af alle beskæftigede, mod 1,4 pct. i foråret 2008. Manglen i Østdanmark er således nu på niveau med resten af landet, efter i en periode at have været større end i resten af Danmark.

¹ I en periode på 2 måneder (ugerne 36-44) i efteråret 2008 har 14.424 virksomheder (på landsplan) besvaret en survey, hvori de tilkendegiver, om de inden for de seneste 2 måneder forgæves har forsøgt at rekruttere medarbejdere. Kilde: Rambøll Management: Arbejdsmarkedsstyrelsen. Beskæftigelse og mangelsituationer i danske virksomheder, november 2008.

Tabel 2. Antal stillinger, der forgæves er søgt rekrutteret i forhold til antal arbejdspladser, Østdanmark efteråret 2008.

	Antal stillinger Efteråret 2008	Forgæves rekruttering i forhold til antal arbejdspladser
Østdanmark	14.349	1,1%
Hovedstaden	10.642	1,1%
Sjælland	3.708	1,1%

Kilde: Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland

Antallet af virksomheder, der har oplevet forgæves rekrutteringer er 6.791 i Østdanmark svarende til knapt hver 10'ende virksomhed, jvf. tabel 3. Andelen på landsplan er 8,8 pct.

I foråret 2008 blev der registreret forgæves rekrutteringer hos 8.193 i Østdanmark, svarende til ca. hver 9-ende virksomhed.

Tabel 3. Antal virksomheder, der forgæves har søgt at rekruttere, antal og andel, Østdanmark efteråret 2008.

	Antal virksomheder Efteråret 2008	Andel af alle virksomheder
Østdanmark	6.791	9,3%
Hovedstaden	4.700	9,3%
Sjælland	2.091	9,2%

Kilde: Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland

I tabel 4 er de forgæves rekrutteringer (manglen) opgjort på erhvervsområder og sorteret efter antal. Indenfor erhvervsområdet "Salg, indkøb og marketing" er den største mangel i Østdanmark registreret, idet der her er 1.965 forgæves rekrutteringer, svarende til 14 pct. af alle. Næstfleste forgæves rekrutteringer er konstateret indenfor gruppen " Sundhed, omsorg og personlig pleje" (1.852 svarende til 14 pct.) efterfulgt af "IT- og teleteknik" med 1.493 svarende til 11 pct.

Der tegner sig generelt et billede, hvor manglen er stor indenfor privat og offentlig service og indenfor visse af de mere teknisk betonedede stillingskategorier indenfor bygge- og anlægsbranchen, jvf. nedenfor.

Sammenholdes dette med opgørelser over alderssammensætningen blandt de beskæftigede indenfor de forskellige brancher, så tegner der sig et billede, hvor manglen på arbejdskraft indenfor social- uddannelses- og sundhedssektoren vil være en uomgængelig udfordring uanset udviklingen i konjunkturerne.

I modsætning hertil vil mangelproblemerne indenfor bygge- og anlægssektoren og dele af fremstillingserhvervene være mere konjunkturafhængige.

Selv indenfor en meget konjunkturafhængig sektor som bygge- og anlæg er der dog forskelle i mangelbilledet. Således tyder udviklingen i manglen på forskellige stillingskategorier på, at den opbremsning, som sektoren har oplevet på det sidste hovedsageligt rammer anlægsdelen af branche. Manglen på arbejdskraft, der arbejder indenfor anlæg (jord- og beton, jernbinding, asfalt, entreprenørmaskinførere, m.m.) er således aftaget væsentligt. Derimod er der stadig mangel på de mere "tekniske" stillingskategorier (el-, gas- og vvs-installation, m.m.) og på stillingskategorier, der i høj grad finder beskæftigelse indenfor vedligeholdelse af bygninger og anlæg.

Tabel 4. Forgæves rekrutteringer i Østdanmark for- og efteråret 2008, fordelt på erhvervsområder.

erhvervsgruppe	Opregnet mangel				Ændring i pct.
	1. halvår 2008		2. halvår 2008		
	Antal	Andel	Antal	Andel	
Salg, indkøb og markedsføring	2.915	14%	1.965	14%	-33%
Sundhed, omsorg og personlig pleje	2.076	10%	1.852	14%	-11%
It og teleteknik	1.628	8%	1.493	11%	-8%
Pædagogisk, socialt og kirkeligt arbejde	1.600	8%	1.263	9%	-21%
Akademisk arbejde	2.328	12%	1.173	9%	-50%
Hotel, restauration, køkken, kantine	1.589	8%	1.113	8%	-30%
Bygge og anlæg	1.598	8%	1.078	8%	-33%
Kontor, administration, regnskab og finans	1.696	8%	1.055	8%	-38%
Jern, metal og auto	973	5%	554	4%	-43%
Transport, post, lager- og maskinførerarbejde	912	5%	386	3%	-58%
Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyrepleje	171	1%	362	3%	111%
Rengøring, ejendomsservice og renovation	493	2%	326	2%	-34%
ledelse	456	2%	298	2%	-35%
Undervisning og vejledning	170	1%	213	2%	25%
Design, formgivning og grafisk arbejde	144	1%	158	1%	10%
Industriel produktion	264	1%	145	1%	-45%
Medie, kultur, turisme, idræt og underholdning	163	1%	85	1%	-48%
Nærings- og nydelsesmiddel	158	1%	71	1%	-55%
Tekstil og beklædning	42	0%	57	0%	35%
Træ, møbel, glas og keramik	-	0%		0%	
Vagt, sikkerhed og overvågningsarbejde	396	2%		0%	-95%
Hovedtotal	20.138	100%	13.708	100%	-32%

Kilde: Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland

Note: Enkelte fagområder er sløret, da der her er for stor usikkerhed forbundet med tallet for den opregnede mangel

I foråret 2008 var "Salg, indkøb og marketing" også den erhvervsgruppe, der havde registreret størst mangel. Erhvervsgrupperne "Akademisk arbejde" og "Bygge og anlæg" er siden foråret faldet ned på listen over erhvervsgrupper med størst registreret mangel.

For sidstnævnte er det markant at iagttage, at hvor bygge- og anlæg i efteråret 2007 var det største mangelområde på regionsplan med 14 pct. af den samlede registrerede mangel, så indtager bygge- og anlæg en syvendeplads i såvel foråret og efteråret 2008 med 8 pct. af den samlede mangel. Hvor manglen for alle erhvervsgrupper under ét er faldet med 56 pct. i løbet af det sidste år, så er manglen indenfor bygge- og anlæg faldet med 67 pct. Hovedparten af denne opbremsning kunne allerede registreres i foråret 2008.

Dette billede af en aktivitetsopbremsning inden for bygge- og anlægsområdet, der er kraftigere end den generelle afmatning bekræftes af den konstaterede ledighedsudvikling indenfor området. I ledighedsopgørelserne siden juli 2008 har der således kunnet konstateres sti-

gende ledighed indenfor byggefagene, mens ledigheden indtil oktober 2008 har været faldende for alle andre a-kassegrupper. I ledighedsopgørelsen for oktober, var ledigheden for forsikrede under ét i Østdanmark således faldet med 27 pct. sammenlignet med året før, mens den indenfor byggefagene var steget med ca. 122 pct. (om end fra et lavt udgangspunkt).

Tilsvarende er "Transport, post, lager og maskinførerarbejde" faldet fra en femteplads (8 pct. af den samlede mangel) i efteråret 2007 til en tiendeplads (3 pct. af den samlede mangel). Antalmæssigt er der konstateret et fald på 58 pct. indenfor det seneste halvår.

Stor mangel på pædagoger

Opgjort på den enkelte stillingsbetegnelse er der størst mangel på pædagoger i Østdanmark, efterfulgt af sygeplejersker og butiksassistenten, jf. tabel 5. Det fremgår, at især brancherne offentlig- og privat service, social- og sundhed samt IT og teleservice er repræsenteret blandt stillingsbetegnelserne med størst mangel.

Der er forskel på mangelbilledet i de to regioner. Det er især indenfor social- og sundhed samt det pædagogiske område, at manglen i Region Sjælland udgør en stor andel af den samlede mangel i Østdanmark.

Tabel 5. Stillingskategorierne med størst mangel, forår 2008.

Østdanmark	Hovedstaden	Sjælland
Pædagog	Sygeplejerske	Pædagog
Sygeplejerske	Pædagog	Butiksassistent
Butiksassistent	Butiksassistent	Stilladsmontør
Programmør	Programmør	Elektriker
Kok	Kok	Grillekspedient
Salgskonsulent	Salgskonsulent	Rengøringsassistent
Elektriker	It-Konsulent	Salgskonsulent
Tjener	Softwareudvikler	Tjener
Rengøringsassistent	Lægeseekretær	Revisor
Softwareudvikler	Elektriker	Kok
Butiksmedhjælper	Tjener	Landbrugsmedhjælper
Lægeseekretær	Butiksmedhjælper	Folkeskolelærer
It-Konsulent	Rengøringsassistent	Bygningsmaler
Social- Og Sundhedshjælper	Systemudvikler	Handicaphjælper
Revisorassistent	Kontorassistent	Specialarbejder, Jord Og Beton

Kilde: Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland

Sammenlignet med samme liste for foråret 2008 er bogholder gået ud af listen, mens lægeseekretær er kommet til.

Forskel på manglen i henholdsvis Hovedstaden og Sjællandsregionen.

Langt hovedparten – 10.642 (svarende til 74 pct.) af de forgæves rekrutteringer er registreret i region Hovedstaden, mens de resterende 3.708 forgæves rekrutteringer er registreret i Region Sjælland, jvf. tabel 1.

Dette afspejler næsten forholdet i antallet af arbejdspladser i de to regioner, og mangelsituationen kan derved siges stort set at være på samme niveau i de to regioner.

I den tilsvarende survey i efteråret 2007 fordelte manglen sig med knap 24.000 i Region Hovedstaden og knapt 8.900 i Region Sjælland. Antallet af forgæves rekrutteringer er således indenfor det sidste år faldet med 56 pct. i Region Hovedstaden og 58 pct. i Region Sjælland. I løbet af det sidste halvår er antallet af forgæves rekrutteringer faldet med 31 pct. i Region Hovedstaden og 21 pct. i Region Sjælland.

Antal forgæves rekrutterede stillinger udgør samme andel (1,1 pct.) af alle arbejdspladser i såvel Hovedstaden som Sjælland, jvf. tabel 2.

I Region Hovedstaden har godt 9,3 pct. af virksomhederne søgt forgæves efter arbejdskraft, mens andelen i Region Sjælland er 9,2 pct., jvf. tabel 3.

BESKÆFTIGELSESEKONOMI HOVEDSTADEN & SJÆLLAND

Universitetsvej 2

4000 Roskilde

Telefon: 7222 3400

E-mail: brhs@ams.dk

NÆRMERE OPLYSNINGER OM ANALYSEN AF DET ETNISKE ARBEJDSMARKED:

Skriv kontaktperson(er)

NYE ARBEJDSMARKEDSANALYSER DET REGIONALE ARBEJDSMARKED:

Analysér

www.brhovedstadensjaelland.dk

